

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради

(назва закладу освіти)

Протокол № _____

від «___» _____ 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора

(назва закладу освіти)

від «___» _____ 2026 р. № _____

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ

здобувачів освіти

(повна назва закладу освіти)

ПОВАГА
ТА ГІДНІСТЬ

БЕЗПЕКА
ПЕРЕДУСІМ

ПІДТРИМКА
ТА ДОВІРА

ЗНАННЯ
ТА РОЗВИТОК

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
КОЖНОГО

Розроблено відповідно до:

Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»,
Статуту закладу освіти, Постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2026 р. № 70
«Про затвердження переліку небезпечних предметів і речовин, з якими особам заборонено
перебувати на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти,
Правил доступу і перебування учасників освітнього процесу у закладі освіти».

. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Правила поведінки учнів ТЗОШ I-III ступенів № 28 «Простір 28» (далі — Правила) визначають основні вимоги до поведінки учнів під час освітнього процесу та перебування у ліцеї.
- 1.2. Правила створені для забезпечення безпечного, комфортного, доброзичливого та організованого освітнього середовища, у якому поважають права, гідність і особисті межі кожної людини.
- 1.3. Правила ґрунтуються на принципах: безпеки, поваги, партнерства, відповідальності та свободи вибору.
- 1.4. Правила є обов'язковими для всіх учнів незалежно від класу, віку, профілю навчання та інших обставин.
- 1.5. Правила діють під час уроків, перерв, перебування в їдальні, бібліотеці, спортивній та актовій залах, в укритті, на території ліцею, під час екскурсій, поїздок, змагань, конкурсів та інших заходів, організованих ліцеєм або де учень представляє ліцей.
- 1.6. Основний принцип: права одного учасника освітнього процесу не можуть реалізовуватися шляхом порушення прав, гідності та безпеки іншого.

2. ПОВАГА ТА ВЗАЄМОПОВАГА

- 2.1. У «Просторі 28» повага є взаємною.
- 2.2. Учні зобов'язані з повагою ставитися до інших учнів, учителів, адміністрації, працівників ліцею, батьків та гостей закладу.
- 2.3. Неприпустимі образи, приниження, погрози, нецензурна лексика, дискримінаційні висловлювання, фізична агресія, навмисні провокації, цькування, кібербулінг та поширення принизливих матеріалів про інших осіб.
- 2.4. Учень має право не погоджуватися з думкою іншого учня, учителя чи представника адміністрації та висловлювати власну позицію. Незгода не є неповагою. Форма, у якій вона висловлюється, має значення.
- 2.5. Неповага до вчителя так само неприпустима, як і неповага вчителя до учня.

3. ПОВЕДІНКА ПІД ЧАС УРОКУ

- 3.1. Урок — це час, призначений для навчання.
- 3.2. Учень зобов'язаний вчасно приходити на урок, бути готовим до роботи, мати необхідне навчальне приладдя, виконувати навчальні завдання, законні та обґрунтовані вимоги вчителя, пов'язані з освітнім процесом і безпекою, не заважати іншим учням навчатися та не перешкоджати вчителю проводити урок.
- 3.3. Під час уроку без дозволу вчителя не допускається ходити класом, голосно розмовляти, вигукувати, перебивати, слухати музику, грати в ігри, переглядати сторонній контент, займатися справами, які не стосуються уроку, та їсти.
- 3.4. Залишити клас під час уроку учень може з дозволу вчителя, крім ситуацій, що потребують невідкладного реагування.
- 3.5. Демонстративна відмова виконувати правила поведінки, систематичне перешкоджання роботі класу, провокування інших учнів або зрив уроку є порушенням Правил.

Учень має право не хотіти навчатися в конкретний момент, але не має права позбавляти інших можливості навчатися.

4. ПОВАГА ДО ПРАЦІ ВЧИТЕЛЯ

4.1. Учитель має право на повагу до своєї честі та гідності та на безпечні умови праці.

4.2. Учень не повинен ображати вчителя, використовувати щодо нього нецензурну лексику, погрожувати, навмисно провокувати конфлікт, систематично перешкоджати проведенню уроку чи здійснювати записи з порушенням установлених правил та прав інших осіб.

4.3. Якщо учень вважає дії або рішення вчителя несправедливими, він має право звернутися до самого вчителя, класного керівника, психолога, соціального педагога, адміністрації ліцею або органів учнівського самоврядування. Звернення має бути розглянуте без приниження гідності учня.

5. МОБІЛЬНІ ТЕЛЕФОНИ ТА ГАДЖЕТИ

5.1. Під час уроку мобільні телефони та інші особисті гаджети не використовуються, якщо це не передбачено навчальним завданням.

5.2. Телефон має перебувати у беззвучному режимі в особистих речах учня або у спеціально визначеному місці.

5.3. Використання телефону допускається за дозволом учителя для навчальної діяльності, у невідкладній ситуації або в інших обґрунтованих випадках.

5.4. Фото-, відео- та аудіозапис інших осіб здійснюється з дотриманням вимог законодавства та права людини на приватність.

6. ЗОВНІШНІЙ ВИГЛЯД

6.1. Ліцей поважає індивідуальність учня та не встановлює вимоги бути однаковими.

6.2. Водночас ліцей є освітнім і робочим середовищем, тому зовнішній вигляд учня має бути охайним, безпечним та доречним для освітнього простору.

6.3. Не допускається одяг із нецензурними чи образливими написами або зображеннями, символікою чи написами, що пропагують насильство, дискримінацію, наркотичні засоби, алкоголь або інші заборонені законом речовини, а також одяг, що створює небезпеку.

6.4. Надмірно відвертий, пляжний та інший одяг, очевидно недоречний для освітнього середовища, не відповідає правилам ліцею.

6.5. Спортивний одяг використовується насамперед для уроків фізичної культури, спортивних занять і відповідних заходів.

6.6. Під час урочистих подій вітається святковий або діловий стиль одягу.

Індивідуальність важлива. Доречність — також.

7. БЕЗПЕКА

7.1. Кожен учень зобов'язаний дотримуватися правил безпеки та не створювати небезпеки для себе й інших.

7.2. Забороняється застосовувати фізичну силу, влаштовувати бійки, штовхати інших, здійснювати небезпечні «жарти», приносити небезпечні предмети або речовини, блокувати проходи та евакуаційні виходи, пошкоджувати системи безпеки, самовільно залишати визначене безпечне місце під час надзвичайної ситуації.

7.3. Під час повітряної тривоги, евакуації чи іншої небезпечної ситуації вказівки відповідальних працівників ліцею щодо безпеки виконуються негайно.

7.4. У ситуації безпосередньої загрози життю чи здоров'ю безпека людини має пріоритет.

8. ПРОТИДІЯ НАСИЛЬСТВУ ТА БУЛІНГУ

8.1. Академічний ліцей «Простір 28» не толерує насильство та цькування.

8.2. Неприпустимими є фізичне і психологічне насильство, систематичні образи та приниження, погрози, вимагання, переслідування, дискримінація, кібербулінг, поширення принизливих фото, відео, повідомлень або чуток.

8.3. Учень, який став жертвою або свідком небезпечної поведінки, може звернутися до будь-якого працівника ліцею, якому довіряє.

Повідомлення про небезпеку — це не «ябедництво». Це відповідальність.

9. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

9.1. Учні зобов'язані дотримуватися принципів і правил академічної доброчесності.

9.2. Учень самостійно виконує завдання, якщо умовами не передбачено іншого; не списує; не видає чужу роботу за власну; зазначає використані джерела відповідно до вимог завдання; не надає іншим недозволеної допомоги під час оцінювання; чесно представляє результати власної роботи.

9.3. Використання штучного інтелекту дозволяється відповідно до умов конкретного навчального завдання та правил академічної доброчесності.

9.4. Видавати повністю або частково згенерований штучним інтелектом результат за власну самостійну роботу, якщо це суперечить умовам завдання, не допускається.

Краще власна недосконала робота, ніж бездоганна чужа.

10. МАЙНО ТА ПРОСТІР ЛІЦЕЮ

10.1. Учні бережно ставляться до майна ліцею та майна інших осіб.

10.2. Учень підтримує чистоту, не псує меблі та обладнання, дбайливо користується технікою, інтерактивними панелями, лабораторним та STEM-обладнанням, не бере чужі речі без дозволу.

10.3. У разі випадкового пошкодження майна учень має повідомити про це вчителя або іншого працівника ліцею.

11. ВІДВІДУВАННЯ ЛІЦЕЮ ТА ЗАПІЗНЕННЯ

11.1. Учень зобов'язаний систематично відвідувати заняття та приходити на них вчасно.

11.2. У разі відсутності учня батьки/законні представники повідомляють про причину відповідно до встановленого у ліцеї порядку.

11.3. Систематичні запізнення без поважних причин є порушенням організації освітнього процесу.

11.4. Самовільне залишення території ліцею під час освітнього процесу не допускається.

12. ПРАВА УЧНЯ

Кожен учень має право на повагу до честі та гідності; безпечне освітнє середовище; справедливе ставлення; захист від насильства, булінгу та дискримінації; висловлення

власної думки; отримання пояснення щодо вимог учителя; справедливе та прозоре оцінювання; звернення до адміністрації; психологічну і соціально-педагогічну підтримку; участь в учнівському самоврядуванні; внесення пропозицій щодо життя ліцею.

Правила однаково захищають учня, вчителя та інших членів спільноти.

13. РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ

13.1. Реагування має бути педагогічно доцільним, пропорційним характеру порушення та спрямованим на його припинення, усвідомлення відповідальності й недопущення повторення.

13.2. Залежно від характеру та повторюваності порушення можуть застосовуватися: усне нагадування; зауваження; індивідуальна розмова; фіксація повторного або суттєвого порушення; інформування класного керівника; залучення психолога або соціального педагога; інформування батьків; зустріч учня, батьків і представника ліцею; визначення способу виправлення наслідків; інші передбачені законодавством заходи.

13.3. Учень має право бути вислуханим і пояснити обставини події.

13.4. Публічне приниження, образи, висміювання учня або використання оцінки як покарання за поведінку не допускаються.

13.5. У випадку агресії або безпосередньої загрози життю чи здоров'ю працівник ліцею першочергово вживає заходів для припинення небезпечної ситуації та забезпечення безпеки.

14. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БАТЬКІВ І ПАРТНЕРСТВО

14.1. Школа розраховує на підтримку батьками правил, установлених для всіх учнів.

14.2. Батьки/законні представники ознайомлюються з Правилами та сприяють їх дотриманню дитиною.

14.3. У разі систематичного або суттєвого порушення ліцей взаємодіє з батьками для визначення причин поведінки та спільного пошуку способів її корекції.

14.4. Захист інтересів власної дитини не може здійснюватися шляхом приниження, образ або порушення прав інших дітей чи працівників ліцею.

15. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

15.1. Правила доводяться до відома учнів та їхніх батьків/законних представників.

15.2. Правила оприлюднюються на офіційних інформаційних ресурсах ліцею та можуть бути розміщені у приміщенні закладу.

15.3. Пропозиції щодо зміни Правил можуть вносити учні, батьки, педагогічні працівники, учнівське самоврядування та адміністрація ліцею.

15.4. Правила переглядаються у разі зміни законодавства або необхідності вдосконалення внутрішніх процедур.

НАША ГОЛОВНА ДОМОВЛЕНІСТЬ

У «Просторі 28» можна бути різними. Можна мати власну думку. Можна сперечатися. Можна помилятися. Можна просити допомоги. Можна не погоджуватися.

Але не можна принижувати; не можна створювати небезпеку; не можна заважати іншим навчатися; не можна вимагати поваги до себе, не поважаючи інших.

Простір 28 — безпечний простір можливостей, де важливий кожен.

АЛГОРИТМ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПОВЕДІНКИ УЧНЯМИ

1. ЗАГАЛЬНИЙ ПРИНЦИП

Реагування на порушення правил має бути спокійним, послідовним, пропорційним і однаковим для всіх учнів.

Мета реагування: зупинити порушення → забезпечити можливість навчатися іншим → з'ясувати причину → допомогти усвідомити відповідальність → запобігти повторенню.

Учитель не вступає з учнем у тривалу публічну суперечку під час уроку.

Якщо поведінка учня створює безпосередню загрозу життю чи здоров'ю учнів або працівників, безпека має пріоритет над продовженням уроку.

2. БАЗОВИЙ АЛГОРИТМ ДІЙ УЧИТЕЛЯ

КРОК 1. НАГАДАТИ ПРАВИЛО

Спокійно і коротко назвати конкретне порушення та очікувану поведінку. Не оцінювати особистість учня. Наприклад: «Зараз ти заважаєш іншим працювати. Прошу припинити розмову і повернутися до завдання».

КРОК 2. ПОПЕРЕДИТИ ПРО НАСЛІДОК

Якщо поведінка продовжується, учитель чітко повідомляє: «Я вже звернув/звернула твою увагу на порушення. Якщо воно продовжиться, я буду діяти відповідно до Правил ліцею». Не потрібно сперечатися, переконувати чи доводити свою владу.

КРОК 3. ЗАФІКСУВАТИ ПОВТОРНЕ ПОРУШЕННЯ

Якщо учень продовжує порушувати правило, педагог фіксує факт відповідно до встановленого у ліцеї порядку та повідомляє класного керівника. Фіксується факт, а не характеристика дитини.

КРОК 4. З'ЯСУВАТИ ОБСТАВИНИ

Після уроку або в інший зручний час педагог розмовляє з учнем індивідуально. Учень має право пояснити свою поведінку. Варто з'ясувати: що сталося; яке правило порушено; кому це завадило або могло зашкодити; як можна було вчинити інакше; що зробити, щоб ситуація не повторилася.

КРОК 5. ПОВТОРЮЄТЬСЯ — ЗАЛУЧАЄМО КОМАНДУ

У разі систематичного порушення: учитель → класний керівник → батьки → психолог/соціальний педагог → адміністрація. За потреби складається індивідуальний план підтримки/корекції поведінки учня.

3. КОНКРЕТНІ СИТУАЦІЇ

МОБІЛЬНИЙ ТЕЛЕФОН НА УРОЦІ

Перше порушення: учитель нагадує правило та просить прибрати телефон. Повторне протягом уроку: повторно вимагає припинити користування телефоном та фіксує порушення. Систематично: повідомляються класний керівник і батьки. Педагог не повинен самовільно переглядати вміст телефону, листування, фото чи іншу особисту інформацію учня.

УЧЕНЬ РОЗМОВЛЯЄ, ВИГУКУЄ, ХОДИТЬ КЛАСОМ, ЗАВАЖАЄ ІНШИМ

Коротке нагадування → чітка вимога припинити поведінку → попередження про фіксацію → фіксація у разі продовження → індивідуальна розмова після уроку → у разі повторюваності класний керівник і батьки → за необхідності психолог/соціальний педагог та адміністрація.

УЧЕНЬ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВИКОНУВАТИ НАВЧАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Учитель з'ясовує, чи зрозумів учень завдання та чи немає об'єктивної причини його невиконання. Якщо учень свідомо відмовляється працювати, але не заважає іншим, педагог не перетворює урок на публічне протистояння. Факт невиконання враховується відповідно до правил оцінювання. Після уроку з'ясовуються причини.

УЧЕНЬ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВИКОНУВАТИ ВИМОГУ ВЧИТЕЛЯ ЩОДО ПОВЕДІНКИ

Учитель повторює вимогу спокійно і конкретно; називає правило; не вступає у тривалу суперечку; попереджає про наступний етап реагування; у разі продовження порушення фіксує ситуацію та повідомляє відповідальних осіб. Якщо невиконання вимоги створює небезпеку — застосовується алгоритм реагування на небезпечну поведінку.

НЕЦЕНЗУРНА ЛЕКСИКА

Якщо висловлювання не спрямоване на конкретну особу: перше порушення — нагадування; повторне — фіксація та індивідуальна розмова; систематичне — класний керівник, батьки. Якщо лексика використана для образи конкретної людини, ситуація розглядається як більш суттєве порушення.

ОБРАЗА АБО ПРИНИЖЕННЯ ВЧИТЕЛЯ

Учитель не вступає у словесну перепалку. Спокійно повідомляє: «Таке звернення є порушенням правил взаємоповаги. Ми обговоримо цю ситуацію після уроку». Порушення фіксується. Повідомляється класний керівник, а залежно від характеру — батьки та адміністрація. Учень має пояснити ситуацію та взяти участь у відновленні конструктивної взаємодії.

КОНФЛІКТ МІЖ УЧНЯМИ

Якщо немає безпосередньої небезпеки: припинити конфлікт; не з'ясовувати публічно «хто винен»; вислухати учасників окремо; за необхідності залучити класного керівника, психолога або соціального педагога; визначити спосіб відновлення нормальної взаємодії.

БІЙКА / ФІЗИЧНА АГРЕСІЯ

Не проходить через звичайну систему попереджень. Педагог негайно вживає заходів для припинення небезпечної ситуації в межах своїх повноважень та з урахуванням власної безпеки; забезпечує безпеку інших дітей; викликає допомогу; за потреби організовує медичну допомогу; повідомляє адміністрацію і батьків; обставини фіксуються. Учитель не повинен наражати себе на фізичну небезпеку, намагаючись самотійно фізично розборонити учнів.

ПОГРОЗИ ВЧИТЕЛЮ АБО ІНШОМУ УЧНЮ

Оцінити наявність безпосередньої небезпеки; повідомити адміністрацію; забезпечити безпеку учасників; зафіксувати обставини; повідомити батьків; за необхідності діяти відповідно до процедур взаємодії з Національною поліцією та іншими службами.

ОЗНАКИ БУЛІНГУ

Педагог не проводить власне «розслідування» булінгу. Якщо є повідомлення або ознаки можливого булінгу, інформація невідкладно передається керівнику закладу освіти для подальшого реагування відповідно до законодавства. До встановлення обставин працівники забезпечують безпеку та підтримку дітей.

КУРІННЯ, ЕЛЕКТРОННІ СИГАРЕТИ, ВЕЙПИ

Працівник припиняє порушення; повідомляє адміністрацію та класного керівника; факт фіксується; повідомляються батьки; за наявності передбачених законом підстав адміністрація вживає інших необхідних заходів.

АЛКОГОЛЬ, НАРКОТИЧНІ АБО ІНШІ НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Негайне повідомлення адміністрації. Пріоритет — здоров'я і безпека дитини та інших осіб. За потреби викликається медична допомога, батьки, поліція або інші відповідні служби. Учителя не залишають сам на сам із такою ситуацією.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПРЕДМЕТ

Працівник не створює додаткового ризику спробами силоміць забрати небезпечний предмет; відводить інших дітей від небезпеки, якщо це можливо; негайно повідомляє адміністрацію; у разі реальної загрози застосовується алгоритм реагування на надзвичайну ситуацію та викликаються відповідні служби.

САМОВІЛЬНЕ ЗАЛИШЕННЯ УРОКУ

Учитель не залишає решту класу без нагляду, щоб іти за учнем; повідомляє відповідального працівника/адміністрацію; з'ясовується місцеперебування учня; повідомляється класний керівник; у разі повторення — батьки та адміністрація.

САМОВІЛЬНЕ ЗАЛИШЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ЛІЦЕЮ

Інформація негайно передається адміністрації. Встановлюється місцеперебування дитини. Повідомляються батьки/законні представники. Якщо місцеперебування неповнолітнього невідоме або є підстави вважати, що дитині загрожує небезпека, адміністрація діє відповідно до встановлених процедур безпеки та законодавства.

ПОРУШЕННЯ ПІД ЧАС ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ

Вимога, що стосується переходу в укриття та безпеки, не є предметом дискусії в момент небезпеки. Якщо учень відмовляється: педагог повторює чітку вимогу; повідомляє відповідального працівника/адміністрацію; учня не залишають без належного нагляду; після завершення небезпечної ситуації випадок фіксується; повідомляються батьки; у разі повторення ситуація розглядається адміністрацією окремо.

4. ЩО ВЧИТЕЛЮ НЕ СЛІД РОБИТИ

припинювати учня;
обзивати або висміювати;
використовувати нецензурну лексику;
погрожувати;
застосовувати навчальну оцінку як покарання за поведінку;
публічно обговорювати особисті або сімейні обставини учня;

провокувати словесне протистояння;
вимагати публічного вибачення як форми приниження;
залишати весь клас без нагляду, щоб вирішувати проблему з одним учнем;
самостійно наражати себе на фізичну небезпеку.

5. ПРИНЦИП «ТРИ РІВНІ РЕАГУВАННЯ»

РІВЕНЬ 1 — ЗВИЧАЙНЕ ПОРУШЕННЯ

Телефон, розмови, запізнення, невиконання правил роботи на уроці.

Учитель → нагадування → попередження → індивідуальна розмова.

РІВЕНЬ 2 — ПОВТОРНЕ АБО СУТТЄВЕ ПОРУШЕННЯ

Систематичний зрив уроків, образи, демонстративна неповага, повторні порушення.

Учитель → класний керівник → батьки → психолог/соціальний педагог → адміністрація.

РІВЕНЬ 3 — НЕБЕЗПЕКА

Агресія, бійка, погрози, небезпечні предмети, підозра на алкоголь/наркотичні речовини, ситуації можливої загрози життю чи здоров'ю.

Безпека → адміністрація → батьки → медична допомога/поліція/інші служби за потреби.

На цьому рівні педагог не зобов'язаний спочатку робити два зауваження або проводити виховну бесіду.

6. ЄДИНИЙ ПРИНЦИП «ПРОСТОРУ 28»

Ми не караємо заради покарання.

Ми зупиняємо небезпечну або неприйнятну поведінку; захищаємо право інших навчатися; даємо можливість пояснити свою позицію; допомагаємо виправити наслідки; працюємо над тим, щоб ситуація не повторилася.

Право дитини на повагу до її гідності не скасовує її відповідальності за власну поведінку.

Так само право учня на освіту не означає права систематично позбавляти інших дітей можливості навчатися.

У «Просторі 28» важливий кожен: учень, який порушив правило; учні, яким він заважає; і вчитель, який має право працювати у безпечних і гідних ум